

Fransa'da Sarı Yelekliler'in bir yılı geride bırakan protestolarının ardından birkaç gündür de ülke çapında direniş var. Gerekçe hükümetin yapmayı planladığı emeklilik reformudur. Bu reformla emeklilik hakkında bazı imtiyazlara son verilmesi söylemi altında genel bir kötüleşme öngörülüyor.

Şu sıra Mitterrand'dan Macron'a adlı Almanca bir kitabı bitirdim. Fransız politikasındaki önemli değişimleri ayrıntılı olarak inceleyen yazarlara göre Fransa'da hükümetler yıllardan beri imkansız olanı deniyorlar.

Fransa Avrupa Birliği içinde önder olamasa bile Almanya ile eşit düzeyde yürümeyi istiyor. Bunun için ekonomisini güçlendirmesi gerekiyor ve Almanya'ya benzemeye yöneliyor. Bunun adı ekonomide neo liberal reformların yaygınlaştırılmasıdır. Bunu yapmadılar değil, yıllardan beri yapıyorlar. İşten çıkarmayı esnekleştirdiler ve bunu yaparken de doğrudan değil dolaylı yolları seçtiler. Yine de neo liberal reformlar konusunda yeterince ileri gidemediler. Bu reformların önemli bileşenlerinden bir tanesi emeklilik yasası ve sosyal yardımlardır. Yıllardan beri hükümetler bu konuda hakları kısıtlayıcı reformlar yapmaya çalışırlar ama direnişle karşılaşınca vazgeçerler ya da istedikleri oranda değişiklik yapamazlar.

Şimdi de olan budur.

Fransa'da yıllardan beri solda ve sağda iki parti bloğu vardı ama bunların ikisi de çözülmüş bulunuyor. Daha önce sol bloğun temel bileşeni olan Sosyalist Parti gücünü iyice kaybetti, Fransız Komünist Partisi de öyle... Benzer bir durum sağda da görüldü ve Macron yeni bir sağ olarak ortaya çıkıp iktidara geldi.

Bir başka gelişme ise ırkçı Ulusal Cephe'nin güçlenmesi oldu.

Okuduğum kitapta mesleklere göre seçimde oy kullanımına yönelik istatistikler de vardı.

İşçilerden Ulusal Cephe'yi seçenler oldukça fazla. Özellikle niteliksiz işçilerin –önemli bölümü hizmet sektöründedir- göçmenlere ve Avrupa Birliği'ne karşı olmasının nedeni bu yolla daha ucuz işgücünün ülkeye giriyor olmasıdır. Onlar göçmen işçilerde daha ucuza çalışacak rakipler görüyorlar. Avrupa Birliği'nin özellikle Doğudaki üyelerinden gelenler de daha ucuza çalışıyorlar.

Benzer durumu Bretix konusunda İngiltere'de de görmek mümkündür. Özellikle Polonya'dan gelen ve ucuz çalışan işçilere -özellikle bakım personeline- karşıdır. Kapılar kapansın, göç gelmesin ve böylece ülke içindekinin hakları daha iyi korunsun anlayışı bulunuyor.

Proletarya enternasyonalizminin somut örneğini ters yönden hemen her ülkede görmek mümkündür. Yerli işçi dışarıdan gelene düşmandır, dışarıdan gelende işini elinden alacak rakip görmektedir.

Bizdeki Suriyeli düşmanlığının temelindeki nedenlerden birisi de budur. Eskiden en düşük ücretle çalışan Kürtlerdi, yerini Suriyeliler aldı.

Almanya bunu uyulması zorunlu asgari ücret tespit ederek bir oranda aştı. Hangi iş kolunda olursa olsun herkese en az asgari ücret ödemek zorunda ama buna uymayan firmalar hiç de az değil. Özellikle inşaat sektöründe yaygın olarak kaçak işçiler çok düşük ücretle çalıştırılıyor ve bunlardan ancak bir bölümü yakalanıyor.

Ev içi hizmetlerin ise denetimi zordur ve bu alanda daha fazla çok düşük ücretli bulunduğu söylenebilir.

Fransa'da Ulusal Cephe, Almanya'da Almanya İçin Alternatif adlı ırkçı partiler ülkeye sığınmacı alınmamasını ve göçün olabilecek en düşük düzeye indirilmesini istiyorlar ve özellikle işlerini kaybedebilecek olanlara hitap ediyorlar.

Almanya durumu idare edebiliyor ama Fransa'da iş epeyce zordur.

Almanya gürültülü itirazlarla birlikte de olsa çok sayıda mülteci alırken, Fransa hemen hiç kimseyi almadı. Almanya aldığı zor da olsa eritebiliyor, Fransa'nın ise bunu yapması mümkün görünmüyor ve bu nedenle de almıyor.

Avrupa Birliği içinde liderliğe oynamayı istiyorsunuz ama AB neo liberal bir birliktir, buna uymanız gerekecek... Bunun için gerekli değişiklikleri ise bir türlü yapamayacaksınız... Hem neo liberal değişiklikleri yapıp hem de oy tabanınızı kaybetmemeniz, önemli itirazlar ve direnişlerle karşılaşmamanız mümkün değildir.

Sosyal devletin –emeklilik dahil- Fransa'da maliyeti oldukça yüksektir. Bütçeyi akaryakıtla yapılan zamlarla doldurmak istediler ve bunun için de "çevre korunması" gibi bir gerekçe de buldular ama olmadı. Sarı Yelekliler'in direnişi de önce akaryakıt zammına karşı başlamıştı.

Fransa'daki yaygın direnişi, protestoları Avrupa ülkelerinde umursayan bulunmuyor, en azından şimdiye kadar somut örnek görülmedi.

Hatırlarsınız herhalde, yıllar önce ÖDP "emeğin Avrupa'sına girmekten" söz ederdi. O zaman değişik dergilerde yazdığım yazılarda böyle bir Avrupa'nın bulunmadığından söz etmiştim. Avrupa çapında herhangi bir grev görülmediği gibi, aynı işkolunda farklı ülkeler arasındaki işçiler arasında dayanışma bile görülmedi.

Almanya'da OPEL'de grev varken aynı markanın İspanya ve Polonya'daki üretim birimlerinde dayanışma yoktu.

İşçi sınıfının yapısı değişti, üretim birimleri küçüldü, işçiler sayıca arttı ama dağıldılar ve eskiden onları özellikle devrimci yapan özellikleri büyük oranda kaybettiler. Sınıf içindeki bölünmeler ve hatta çatışmalar şiddetlendi. Sendikaların zayıflamasını da eklemek gerekir.

Marx'ın zamanındaki işçi sınıfı çoktandır yok artık...

Zor olacak ama bunu anlamanın zamanı geldi de geçti bile...